

Prof. dr. Szabó László 1931-2011

Prof. dr. Szabó László, a Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Kar emeritus professzora, a Szerves Vegytani Intézet volt igazgatója, 2011. július 31-én, életének 81. évében váratlanul elhunyt. A gyászszertartásra hamvasztása után, engesztelő szentmise keretében augusztus 23-án Budapesten a Magyar Szentek Templomában került sor. A gyászszertartáson a közvetlen hozzátartozók, a Gyógyszerésztudományi Kar és az MGYT vezetői mellett nagy számban jelentek meg a volt munkatársak, a tanítványok és a tisztelők az ország különböző részeiből.

Az egyetem részéről *prof. Noszál Béla* dékán, a Szerves Vegytani Intézet munkatársai közül *Kocsis Ákos* mondott búcsúztatót.

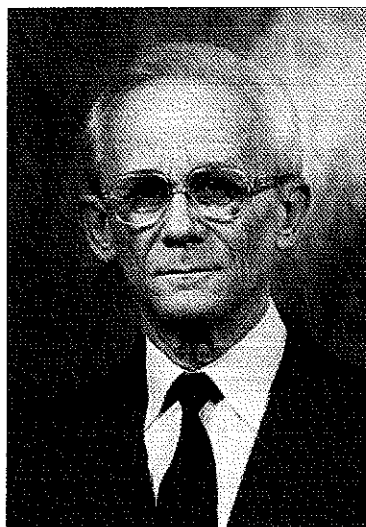
Prof. Noszál Béla dékán búcsúztató beszéde

„Mélyen tisztelt egyházi és világi gyászoló Társaim!

Pótolhatatlan veszteség érte a Semmelweis Egyetemet, a Gyógyszerésztudományi Kart, a Szerves Vegytani Intézetet, a magyar gyógyszerészképzést és az organikus kémia tudományát, amikor 2011. július 31-én elhunyt *Dr. Szabó László* professor emeritus, a Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Kar Szerves Vegytani Intézet korábbi igazgatója, gyógyszerész generációk avatott és elhivatott szerves kémia oktatója.

1931. április 15-én született Szentgotthárdon Középfiskolai tanulmányait a Vörösmarty Mihály gimnáziumban végezte. 1949-ben felvételt nyert a Pázmány Péter Tudományegyetem Gyógyszerész Szakára, ahol 1954-ben kitüntetéses oklevelet kapott.

Életében egyetlen munkahelye volt, ahol 58 dolgozó és eredményes évet töltött el. 1953. július 15-től 2001. június 30-ig volt a Semmelweis Egyetem, ill. a jogelőd egyetemek munkatársa, először az Orvosi Vegytani Intézetben, majd 1957-től az akkor megalakuló Szerves Vegytani Intézetben. *Dr. Clauder Ottó* egyetemi tanár munkatársaként

részt vett ez utóbbi megalapításában és megszervezésében, ahol – paradox módon – korábban került intézeti státuszba, mint az alapító *Clauder* professzor. 1953-tól egyetemi gyakornok, 1956-tól egyetemi tanársegéd, 1966-tól egyetemi adjunktus, 1977-től egyetemi docens, 1980-tól egyetemi tanár, 1977-től a Szerves Vegytani Intézet megbízott vezetője, 1980-tól 1996-ig igazgatója volt. 2001. július 1-től professor emeritus a Semmelweis Egyetemen.

Fő kutatási területe: természetes vegyületek kémiája, alkaloidok (elsősorban indolalkaloidok) és iridoidok (elsősorban szekologanin), heterociklusos kémia (kinolizinszármazékok szintézise és tulajdonságai), polimer hordozós szintézis. Munkatársaival részletesen tanulmányozta a szekologanin kémiáját. Ennek során elsőként igazolta az indolalkaloidok biogenetikai prekursorának, a sztriktozidinnak a teljes szerkezetét, számos kémiai és biomimetikus átalakítást végzett, gráfanalízissel vizsgálta a reakciók diverzitásának és szelektivitásának kérdését. Elmélyült az elméleti szerves kémia, különösen a perturbációs molekulapálya elmélet kérdéseiben, létrehozta a szekologaninból származó indolváz alkaloidok bioorganikus rendszerét.

Tagja volt a Magyar Tudományos Akadémia Alkaloidkémiai Munkabizottságának és Elméleti Szerves Kémiai Munkabizottságának, 1979 és 1994 között elnöke az Egyetem Külső Kutatási Szerződéseket Véleményező Bizottságának. Tagja volt a Gyógyszerészet és az *Acta Pharmaceutica Hungarica* Szerkesztőbizottságának, elnöke volt a Magyar Gyógyszerészeti Társaság Gyógyszerkutató Szakosztályának. Bár a legkevésbé sem kereste a szereplést és a látványos sikereket, nem kerültek el a kitüntetések sem. 1977-ben Kiváló Gyógyszerész, 1983-ban a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Kiváló Oktatója kitüntetést kapott, 2004. július 1-jén a *Winkler Lajos* Emlékéremmel tüntették ki. 2010-ben a Gyógyszerésztudományi Kar felterjesztette a Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztjére kitüntetésre. E magas elismerést

2011. március 15. alkalmából – 80. születésnapjához igen közeli időpontban – vehette át Réthelyi Miklós miniszter úrtól. A kitüntetéshez és a 80. születésnaphoz tartozó laudációt abban a jogosnak látszó optimizmusban írhattuk, hogy egészsége töretlen, vitalitása nagyobb, mint valaha

A 2010/2011-es tanévben nem kevesebb, mint két kötelezően választható kurzust – az Elméleti szerves kémiát és a Természetes vegyületek kémiáját – oktatta úgy, hogy valamennyi előadást maga tartotta. Oktatóként, kutatóként, vezetőként egész életében puritán szigorúságot követelt meg munkatársaitól, de legfőképpen önmagától. A Gyógyszerésztudományi Kar jubileumi díszoklevél-átadási ünnepségeinek számos évben volt szónoka. E tisztességében is osztatlan elismerést arattak az egyes oklevél-típusokhoz tartozó természettudományos megalapozottságú, egyben azonban irodalmi értékű sajátos kommentárjai, melyek felejthetetlen emléket okoztak az 50, 60, 65 és annál is több éve végzett jubiléum pályatársainak Intellek-

tuális sokoldalúságát mutatja, hogy – szerves kémikusként – 15 éven át felvételiztetett fizikából, valamint, hogy kedvelője és magas szinten értője volt a komoly zenének. Szeretett munkahelyén élete utolsó hetében is töretlen hittel, szorgalommal, a felsőoktatás, a tudomány és a haza iránti elkötelezett alázattal dolgozott. Egész életében hívő katolikusként élt, vallását az utóbbi 20 évben itt, a Magyar Szentek Templomában gyakorolta.

A Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Kara és Szerves Vegytani Intézete saját halottjának tekinti.

Mélyen tisztelt Szabó Professzor Úr!

Kiváló Oktatónk, nagyra becsült Kollégánk, szeretett Barátunk, nyugodjál békében!”

Az engesztelő szentmisét és a búcsúbeszédet követően prof. dr. Szabó László hamvainak „lehelyezésére” a Magyar Szentek Templomának altemplomában került sor.

(-)